

DFØ 2021
Asbjørn Rachlew

BIRGITTE TENGS † 06.05.95

BIRGITTE-SAKEN

FØLG SAKEN

Tvungen tilståelse

Rettsmedisinsk psykolog Gisli Gudjansson mener Birgittes fetter har gitt en såkalt tvungen internalisert falsk tilståelse.

- Han har en falsk tro på at han har begått drapet, men ikke et minne, sa Gudjansson til retten i dag.

- Alt jeg vil si til juryen og denne retten er, vær forsiktig! Slik avsluttet psykologen gjennomgangen av sin rapport i Gulating lagmannsrett i formiddag.

Han mener Birgittes fetter tilsto et drap han trodde han hadde begått, men som han ikke husket.

Norsk avhørsekspert skal lære FN politimetodar

Norske avhørsmetodar får internasjonal merksemd. Politioverbetjent og forskar Asbjørn Rachlew er invitert til FN for å utvikle verdsomfattande rettleiar for å førebyggje tortur og justismord.

– Dette er veldig inspirerende. Eg har arbeidd lenge med dette nasjonalt, og no ser vi at metodane vi har utvikla i Noreg får internasjonal merksemd. Det er givande og inspirerende, seier Rachlew til NRK.

ASBJØRN RACHLEW,
GEIR-EGIL LØKEN
SVEIN TORE BERGESTUEN

Den profesjonelle samtaalen

En forskningsbasert intervjumetodikk
for alle som stiller spørsmål

UNIVERSITETSFORLAGET

ASBJØRN RACHLEW,
GEIR-EGIL LØKEN
SVEIN TORE BERGESTUEN

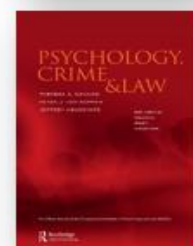
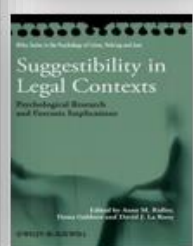
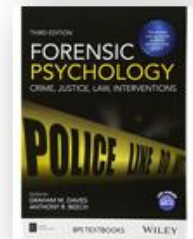
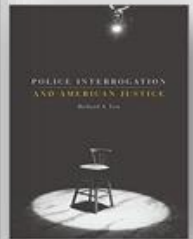
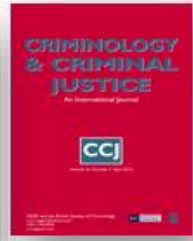
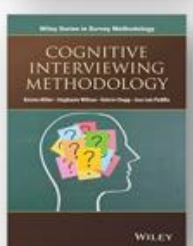
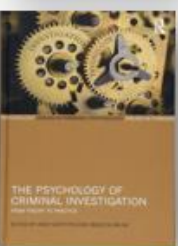
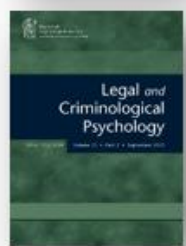
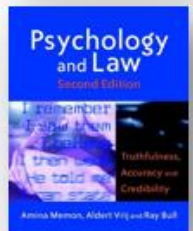
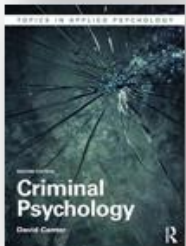

Den profesjonelle samtalen

En forskningsbasert intervjuetodikk
for alle som stiller spørsmål

UNIVERSITETSFORLAGET

ASBJØRN RACHLEW,
GEIR-EGIL LØKEN
SVEIN TORE BERGESTUEN

Den profesjonelle samtaalen

En forskningsbasert intervjumetodikk
for alle som stiller spørsmål

UNIVERSITETSFORLAGET

ASBJØRN RACHLEW,
GEIR-EGIL LØKEN
SVEIN TORE BERGESTUEN

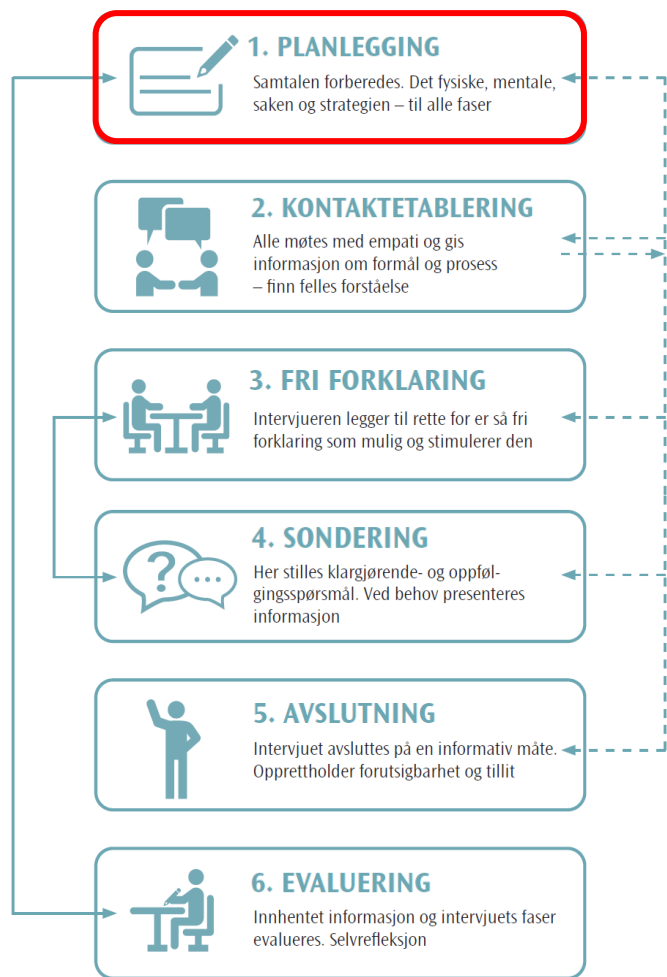

Den profesjonelle samtaalen

En forskningsbasert intervjumetodikk
for alle som stiller spørsmål

UNIVERSITETSFORLAGET

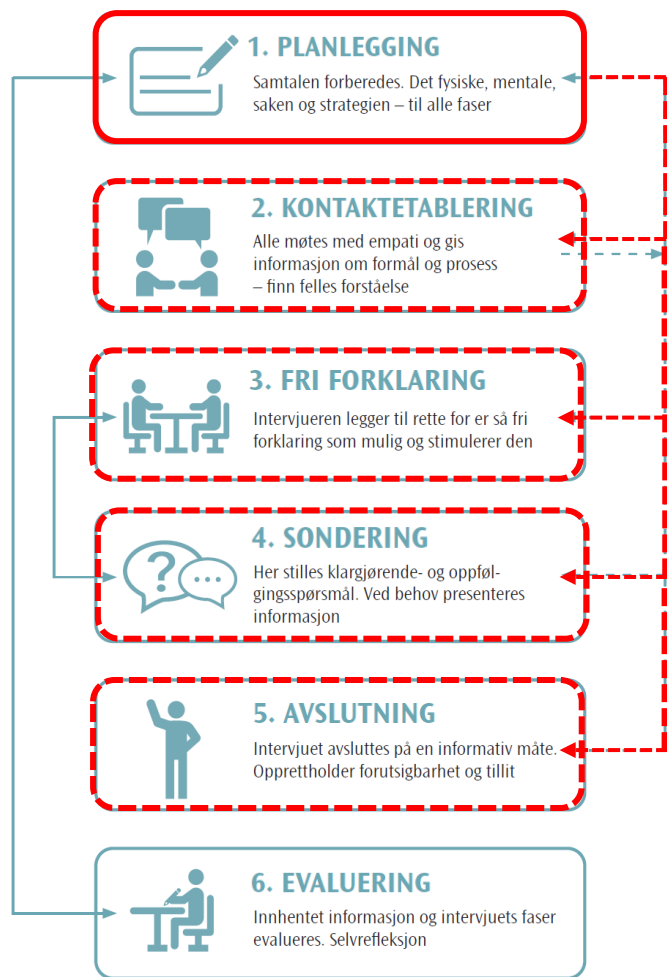
INNHold

DEL 1	15
Introduksjon	17
Startskuddet	17
Metoden	19
Høyst relevant	21
Lege-pasient-intervjuet	23
Forskningsintervjuet	25
Det journalistiske intervjuet	26
Metodens fundament	29
Justisfeil – prosessfeil	29
Nytten av metodikk	32
Maktforholdet i samtalen	33
Åpent sinn	37
Formålet med profesjonelle samtaler	41
Psykologi	45
Korttidsminne og langtidsminne	46
Fasene i opplevelsesminnet	49
Falske minner	55
Minnestimulerende intervjuteknikker	58
Kroppsspråk, løgn, troverdighet og pålitelighet	59
Troverdighet vs. pålitelighet	65
Beslutningspsykologi	70
Kommunikasjon	77
Empati	78
Aktiv lytting	82
Stillhet	84
Kroppsspråk	86
Utfordringer for den aktive lyttingen	89
Avbrytelse	90
Metakommunikasjon	92
August, 2011	98

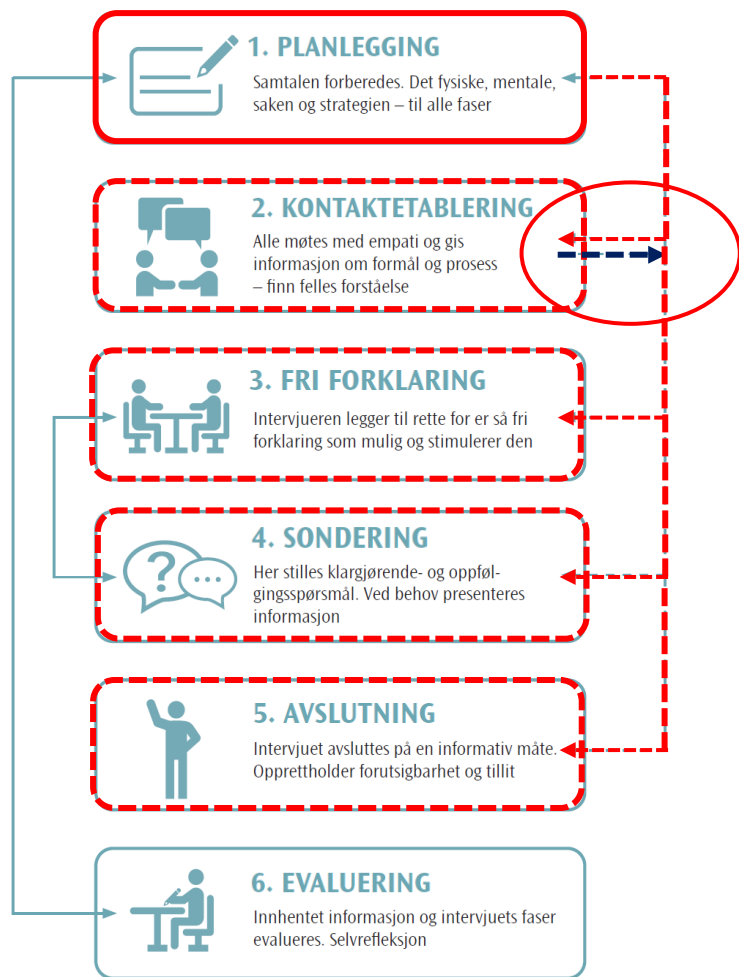
INNHold

DEL 1	15
Introduksjon	17
Startskuddet	17
Metoden	19
Høyst relevant	21
Lege-pasient-intervjuet	23
Forskningsintervjuet	25
Det journalistiske intervjuet	26
Metodens fundament	29
Justisfeil – prosessfeil	29
Nytten av metodikk	32
Maktforholdet i samtalen	33
Åpent sinn	37
Formålet med profesjonelle samtaler	41
Psykologi	45
Korttidsminne og langtidsminne	46
Fasene i opplevelsesminnet	49
Falske minner	55
Minnestimulerende intervjuteknikker	58
Kroppsspråk, løgn, troverdighet og pålitelighet	59
Troverdighet vs. pålitelighet	65
Beslutningspsykologi	70
Kommunikasjon	77
Empati	78
Aktiv lytting	82
Stillhet	84
Kroppsspråk	86
Utfordringer for den aktive lyttingen	89
Avbrytelse	90
Metakommunikasjon	92
August, 2011	98

INNHold

DEL 1	15
Introduksjon	17
Startskuddet	17
Metoden	19
Høyst relevant	21
Lege-pasient-intervjuet	23
Forskningsintervjuet	25
Det journalistiske intervjuet	26
Metodens fundament	29
Justisfeil – prosessfeil	29
Nytten av metodikk	32
Maktforholdet i samtalen	33
Åpent sinn	37
Formålet med profesjonelle samtaler	41
Psykologi	45
Korttidsminne og langtidsminne	46
Fasene i opplevelsesminnet	49
Falske minner	55
Minnestimulerende intervjuteknikker	58
Kroppsspråk, løgn, troverdighet og pålitelighet	59
Troverdighet vs. pålitelighet	65
Beslutningspsykologi	70
Kommunikasjon	77
Empati	78
Aktiv lytting	82
Stillhet	84
Kroppsspråk	86
Utfordringer for den aktive lyttingen	89
Avbrytelse	90
Metakommunikasjon	92
August, 2011	98

INNHold

DEL 1	15
Introduksjon	17
Startskuddet	17
Metoden	19
Høyst relevant	21
Lege-pasient-intervjuet	23
Forskningsintervjuet	25
Det journalistiske intervjuet	26
Metodens fundament	29
Justisfeil – prosessfeil	29
Nytten av metodikk	32
Maktforholdet i samtalen	33
Åpent sinn	37
Formålet med profesjonelle samtaler	41
Psykologi	45
Korttidsminne og langtidsminne	46
Fasene i opplevelsesminnet	49
Falske minner	55
Minnestimulerende intervjuteknikker	58
Kroppsspråk, løgn, troverdighet og pålitelighet	59
Troverdighet vs. pålitelighet	65
Beslutningspsykologi	70
Kommunikasjon	77
Empati	78
Aktiv lytting	82
Stillhet	84
Kroppsspråk	86
Utfordringer for den aktive lyttingen	89
Avbrytelse	90
Metakommunikasjon	92
August, 2011	98

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

INNHold

DEL 1	15
Introduksjon	17
Startskuddet	17
Metoden	19
Høyst relevant	21
Lege-pasient-intervjuet	23
Forskningsintervjuet	25
Det journalistiske intervjuet	26
Metodens fundament	29
Justisfeil – prosessfeil	29
Nytten av metodikk	32
Maktforholdet i samtalen	33
Åpent sinn	37
Formålet med profesjonelle samtaler	41
Psykologi	45
Korttidsminne og langtidsminne	46
Fasene i opplevelsesminnet	49
Falske minner	55
Minnestimulerende intervjuteknikker	58
Kroppsspråk, løgn, troverdighet og pålitelighet	59
Troverdighet vs. pålitelighet	65
Beslutningspsykologi	70
Kommunikasjon	77
Empati	78
Aktiv lytting	82
Stillhet	84
Kroppsspråk	86
Utfordringer for den aktive lyttingen	89
Avbrytelse	90
Metakommunikasjon	92
August, 2011	98

Planlegging

Kontaktetablering

Kontaktetablering

Fri forklaring

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

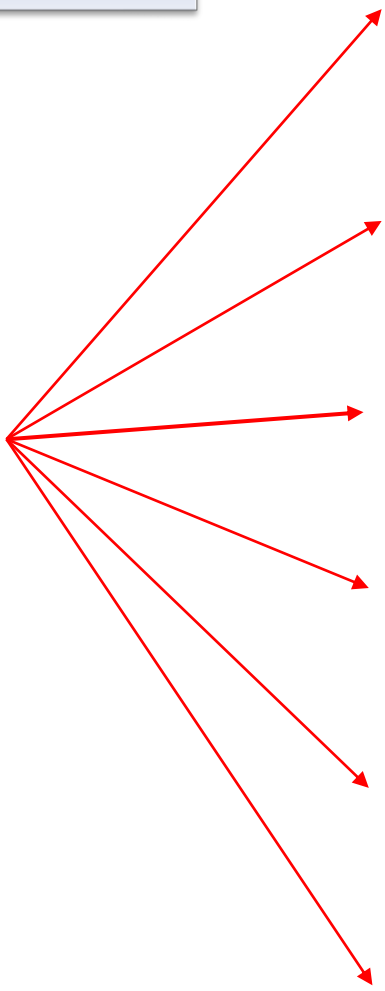

Evaluering

Planlegging

- Fysiske forberedelser
- Saksforberedelser
- Mentale forberedelser

Vedlegg III

	KVALITETSSIKRING OG FAGLIG STØTTE TIL GJENNOMFØRING AV POLITIAVHØR	Anm. Nr.:
		Dato:
<small>(Bruk tabulært eller kutter til utfylling.)</small>		
Fylles ut før avhøret		
Etterforsker:	Tjenestested:	
Sted for avhør:		
Sakstype:		
Navn på avhørte:		
Fødselsnummer:		
Status:		

SAKSRELATERTE FORBEREDELSE	Vurdert	Ja	Nei
• Har avhører lest de nødvendige dokumenter?			
• Har avhører nok kunnskaper om vedkommende som skal avhøres? (Strafsak, DSP, PTO m.m.)		☒	
• Har avhører en klar forståelse av avhørets formelle rammer? (§122, §123, advokat / bistand)		☒	
• Har avhører en klar forståelse av straffebudet (ene) i fokus? (Objektive og subjektive vilkår)		☒	
• Har avhører forstått hensikten med avhøret? (Objektiv og pålitelig informasjonsinnsamling)	☒		
• Har avhører identifisert de sentrale tema avhøret bør belyse?	☒		
• Har avhører satt opp en hensiktsmessig disposisjon for avhøret? (Evt. Hva skal gjøres kjent med når)		☒	
• Omhandler disposisjonen momenter som ivaretar de etterforskningsmessige interesser?		☒	
• Har etterforskeren valgt riktig avhørsform (lyd/video) og avhørsrapport (utsatt protokollering, diktat til lydopptak etc.)	☒		
Innehar avhører de nødvendige saksrelaterede kunnskaper for å gjennomføre avhøret?			

FYSISKE FORBEREDELSE	Vurdert	Ja	Nei
• Er avhørsrommet representativt? (Ikke søppel, uheldige plakater, bilder, effekter m.m.)		☒	
• Er avhørsrommet sikkert? (Ingen våpen, tunge gjenstander m.m.)		☒	
• Er det tekniske utstyret klart? (PC, printer, evt. video, CD-rom, monitoring, lyd m.m.)		☒	
• Er det sørget for tilstrekkelig ro? (Telefon, skil, evt. varsling m.m.)		☒	
• Er det gjort nødvendige tiltak for servering av mat og drikke? (Vann, kaffe, avtale m/kollega om servering m.m.)	☒		
• Har avhører de dokumentene som trengs? (Sakspapirer, disposisjon, lovverk m.m.)			☒
Er avhørsrommet klart – Kan avhøret begynne?			

MENTALE FORBEREDELSE	Vurdert	Ja	Nei
• Har avhører tanker om hvordan han/hun skal møte avhørte? (Avhørtens situasjon, bakgrunn, integritet m.m.)		☒	
• Er avhører mentalt forberedt på at avhøret kan ta en helt annen retning enn antatt / planlagt?		☒	
• Har avhører sett for seg de ulike utfallene avhøret kan få? (Dominerende, svært åpen, lukket, hissig, villig, uvillig)		☒	
• Har avhører den nødvendige profesjonalitet forut for avhøret? (Nødvendige objektivitet, ikke personlig involvert m.m.)		☒	
Er avhører mentalt klar for avhøret og de ulike retninger det kan ta?			

Dato:	Etterforsker:	Kvalitetssikrer:
-------	---------------	------------------

Planlegging

- Fysiske forberedelser
- Saksfork
- Mentale

Primacy effect:

De første bevisene som samles inn tillegges mer vekt enn de øvrige. De første bevisene (indisiene) former en mening – en formening, forklaring eller oppfatning. Dette utgangspunktet påvirker både hva og hvordan du leter etter ytterligere informasjon. Videre påvirker det din tolkning av informasjonen du samler inn.

- Baron, 1994

Planlegging

Beslutningstaking / beslutningsfeller

De ubeviste forenklingsstrategiene har flere og ulike funksjoner. De kan virke gjensidig forsterkende. Felles for fler av dem er at de utfordrer vår "objektivitet". Etablerte teorier viser at mennesket har en tendens til å;

- a) søke etter informasjon som støtter opp under mistanken
- b) tolke ny informasjon i lys av mistanken (hypotesen)
- c) ta nøytral informasjon til inntekt for etablert oppfatning
- d) ignorere eller bortforklare informasjon som ikke passer inn

- Ask og Granhag 2008

Planlegging

Gode beslutninger stimuleres av en gjennomgripende streben etter alternative løsninger, uten å favorisere den vi allerede har i tankene.

- Alison & Canter 1999

Planlegging

Strategi/taktikk

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

- Identifisere potensielle bevis (kritisk informasjon)
- Identifisere alle tenkelige forklaringer (hypoteser)

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Kontaktetablering

Informasjon, kommunikasjon og empati

- Etabler navnpreferanser og roller
(Avhørte, egen, advokat, tolk)
- Gi informasjon om:
 - Teknisk utstyr (lyd-videoopptak)
 - Mulighet for pauser, drikke, evt. mat m.m.
 - Formaliteter – plikter og rettigheter
 - Måten avhøret vil bli gjennomført på
 - Hva politiet ønsker at avhørte skal bidra med
(Avklare forventninger/ufarliggjøre situasjonen)
- Avklar spørsmål
 - Lytte aktivt og respondere til spørsmål / behov

Kontaktetablering

Informasjon, kommunikasjon og empati

- Etabler navnpreferanser og roller (Avhørte, egen, advokat, tolk)
- Gi informasjon om:
 - Teknisk utstyr (lyd-videoopptak)
 - Mulighet for pauser, drikke, evt. mat m.m.
 - Formaliteter – plikter og rettigheter
 - Måten avhøret vil bli gjennomført på
 - Hva politiet ønsker at avhørte skal bidra med (Avklare forventninger/ufarliggjøre situasjonen)
- Avklar spørsmål
 - Lytte aktivt og respondere til spørsmål / behov

Kommuniserer om kommunikasjonen
- METAKOMMUNIKASJON -

Avklarer rammer, roller og forventninger
- METAKONTRAKT-

Intervjueren tar kandidatens rettigheter på alvor
- ETABLERER PROFESJONELL TILLIT-

Intervjueren tar kandidatens situasjon på alvor
- FORMIDLER EMPATI-

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

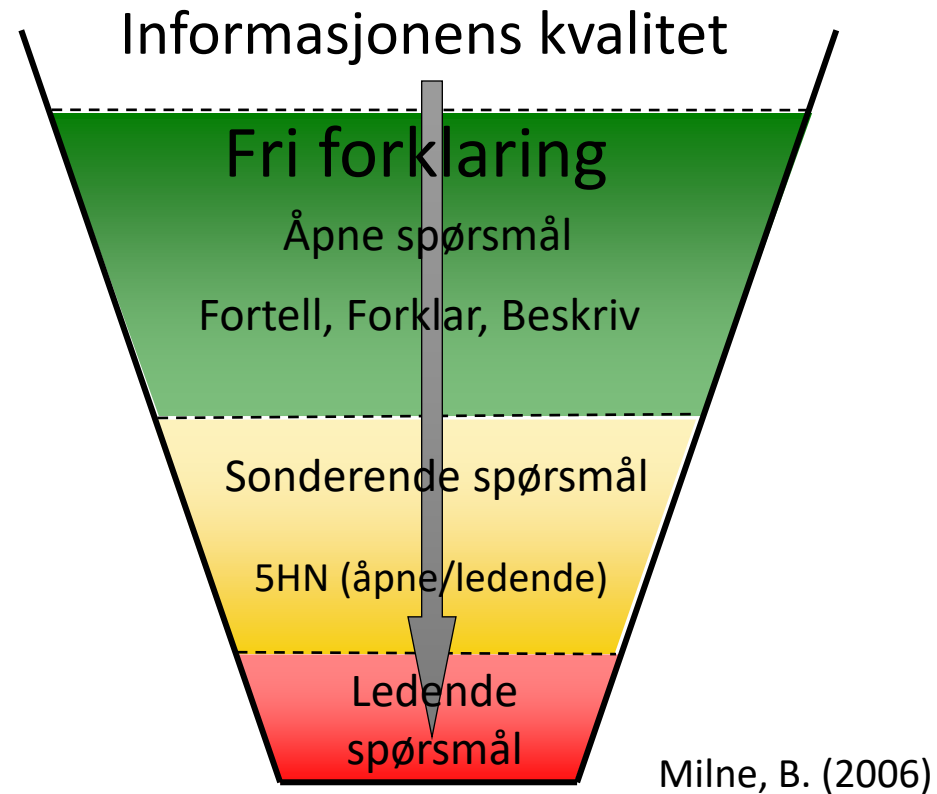

Evaluering

Fri forklaring

“Pålitelighetshierarkiet”

- Omfattende forskning (E. Loftus 1974 m.fl.)

Fri forklaring

- Gi informasjon
 - Hva avhørte skal gjøre – fortelle fritt
 - Hva avhører skal gjøre – lytte / ta notater
- Motivere i tråd med kognitive avhørsteknikker
 - ta med detaljer – fortell alt
 - god tid
- Overføre kontroll
- Aktiv lytting

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Sondering

Innhold

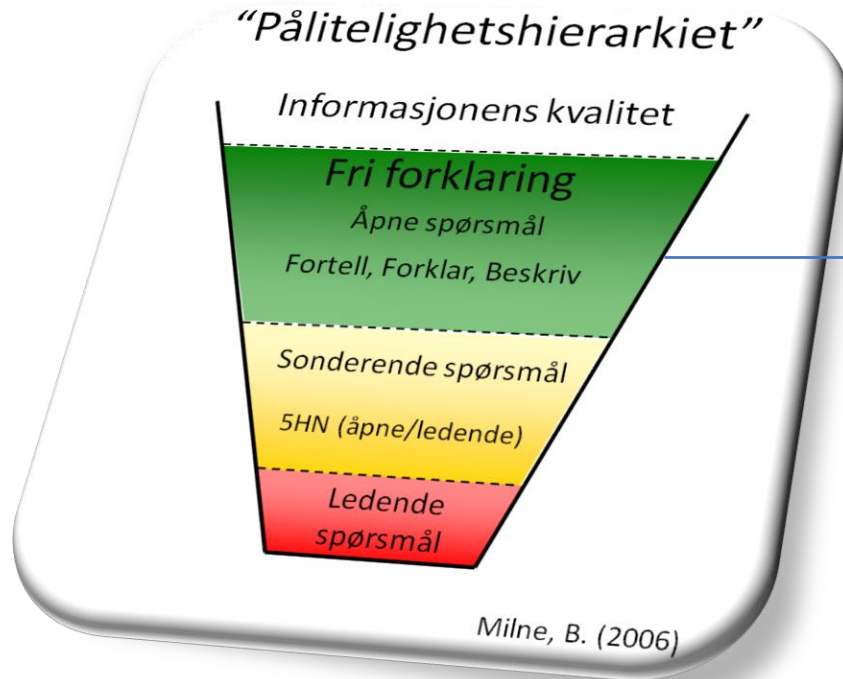
- Spørsmålsstilling
- Temastrukturering
- Presentasjon av kritisk informasjon

Sondering

Spørsmålsstilling

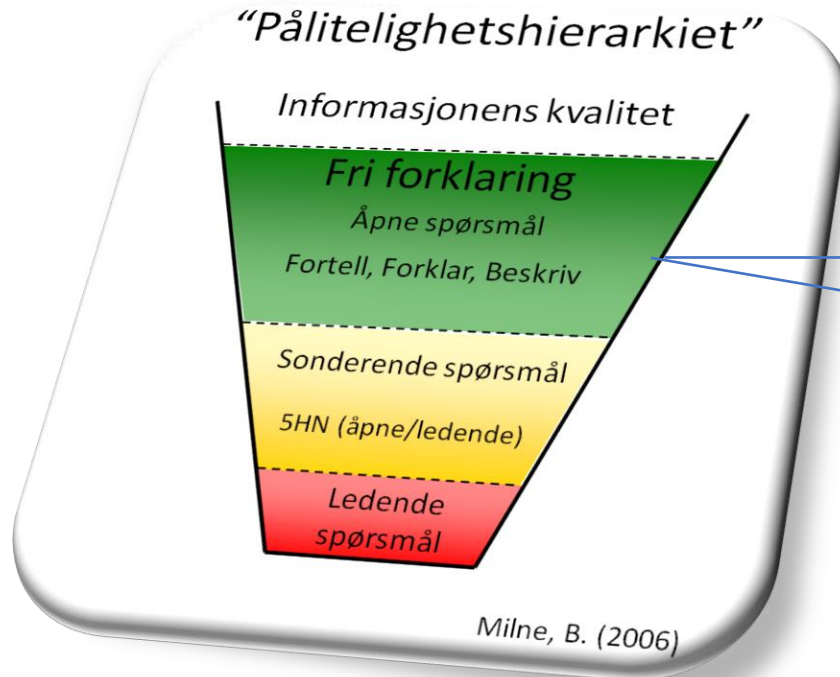
“Pålitelighetshierarkiet” er et viktig verktøy for å sikre høyest mulig kvalitet i spørsmålsstilling. Derfor:

Sondering

Spørsmålsstilling

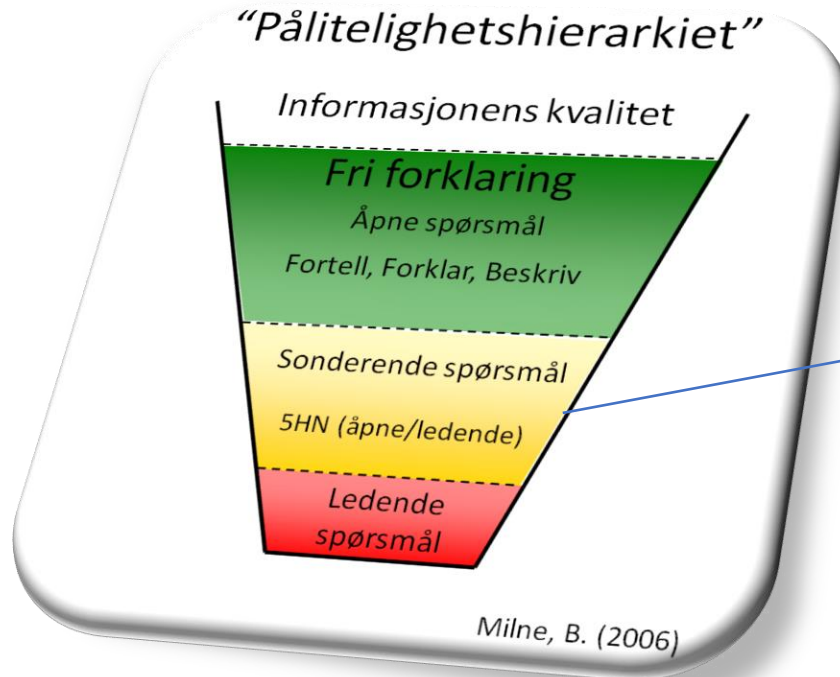

Ta utgangspunkt i kandidatens frie forklaring og start sonderingen med å la kandidaten utdype sentrale tema gjennom åpne spørsmål:
Fortell mer om..., Forklar hva du mener med..., Beskriv hva du så...

Sondering

Spørsmålsstilling

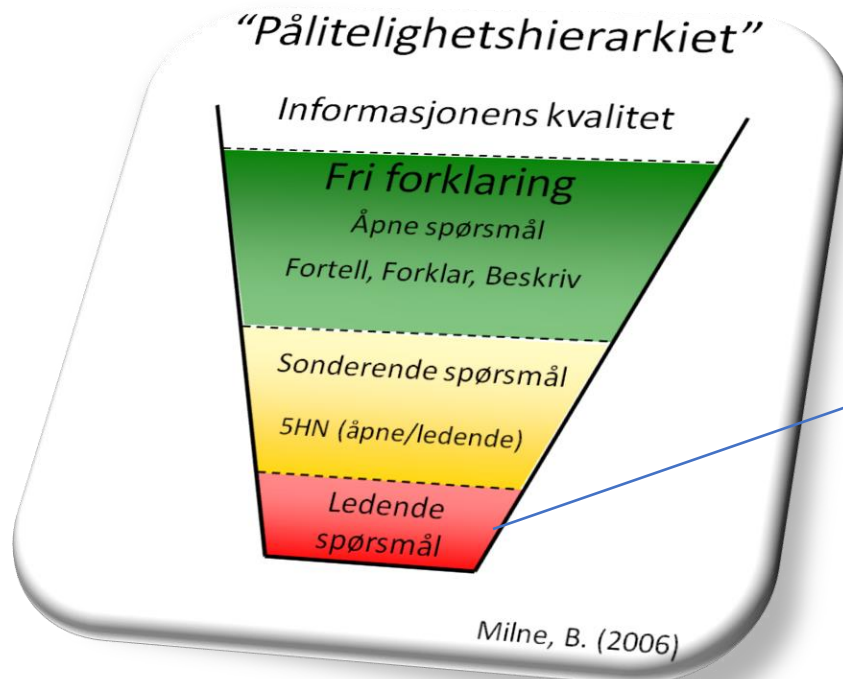
- Hva..
- Hvem..
- Hvor..
- Hvordan..
- Når..
- ~~Hvorfor~~ årsaken..

«Tøm ut» hvert tema ved bruk av sonderende («HN») spørsmål

Sondering

Spørsmålsstilling

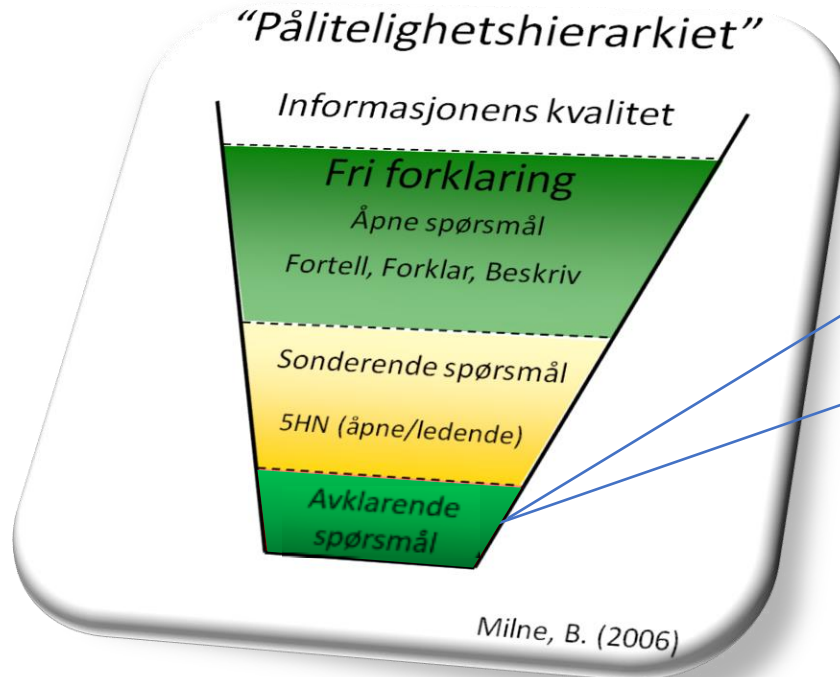
- Lukkede
- Ledende
- Alternativgivende
- Negative
- Pasifiserende
- Lange
- Serie-spørsmål
- Projisering

Fri forklaring med etterfølgende åpne spørsmål gir ikke alltid tilstrekkelig informasjon. Avhører må derfor vurdere bruk av lukkede spørsmål, selv om slike spørsmål kan redusere både mengden og påliteligheten av informasjonen som samles inn (Griffiths og Milne 2006 s. 182). Sårbare mennesker er særlig utsatt for påvirkning.

Sondering

Spørsmålsstilling

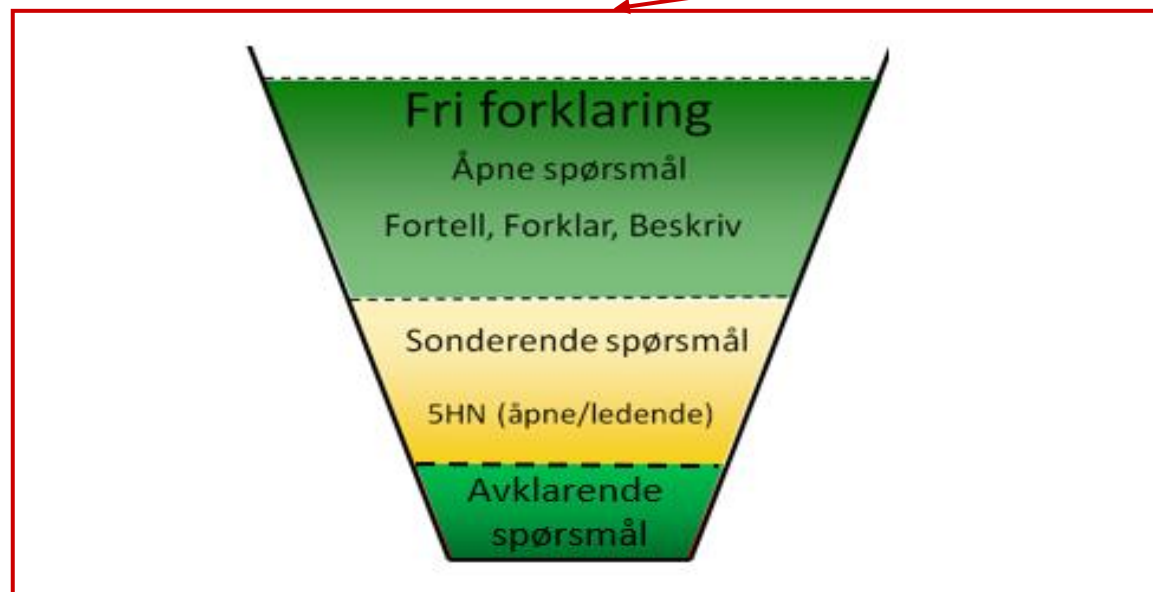
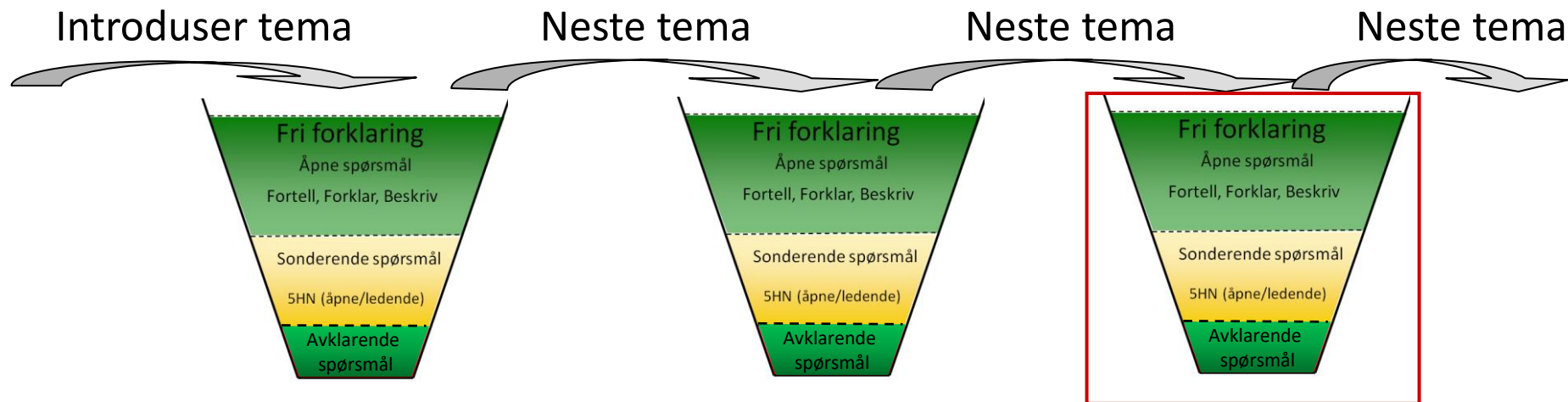
- Avklarende
- Lukkede
- Ledende
- Alternativgivende
- Negative
- Pasifiserende
- Lange
- Serie-spørsmål
- Projisering

Fri forklaring med etterfølgende åpne spørsmål gir ikke alltid tilstrekkelig informasjon. Avhører må derfor vurdere bruk av lukkede spørsmål, selv om slike spørsmål kan redusere både mengden og påliteligheten av informasjonen som samles inn (Griffiths og Milne 2006 s. 182). Sårbare mennesker er særlig utsatt for påvirkning.

Sondering

Temastrukturering

Sondering

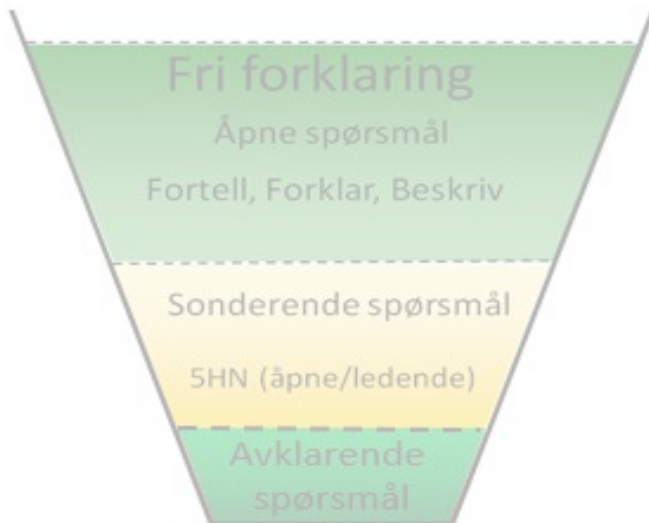
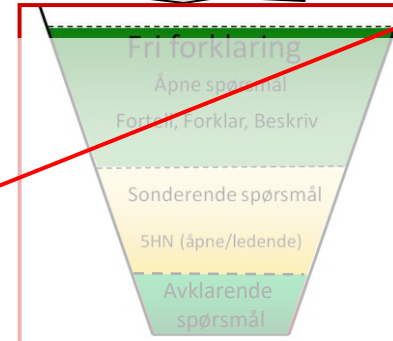
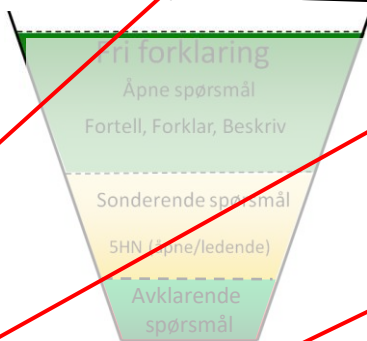
Temastrukturering

Introduser kompetanse

Neste kompetanse

Neste egenskap

Neste egenskap

HEMNES KOMMUNE
- fra smul sja til evig sne - i Helgelands hjerte

Tlf sentralbord: 75 19 70 00
Hemnes kommune, Sentrumsveien 1, 8646 Korgen
Internett: www.hemnes.kommune.no
E-postadresse: postmottak@hemnes.kommune.no

Enhetsleder skole
100% midlertidig - f.o.m. 01.09.14 - 31.07.15

Høsten 2014 igansettes et større planarbeid, kommunedelplan Barn- og unge. Planarbeidet vil danne grunnlag for fremtidig organisering av skolesektoren.

I påvente av fremtidig organisering lyses stillingen ut midlertidig i tidsrommet 1.9.14 - 31.07.15.

Hovedarbeidsområder:

- planarbeid: Kommunedelplan Barne- og unge
- ledelse og koordinering av undervisningstilbud i kommunen
- pedagogisk utviklingsarbeid
- økonomistyring
- organisasjonsk
- ivareta oppgaver for skoleleder knyttet til kommunenivå

Pedagogisk utdanning fra høgskole/universitet
Praksis fra skoleledelse

Kvalifikasjonskrav:
Pedagogisk utdanning fra høgskole/universitet
Praksis fra skoleledelse

Kjennskap til økonomi og økonomistyring vil vektlegges
Vi søker en person som er utviklingsorientert - som ønsker å utvikle samarbeid, planlegging og nyttenkning

Søknadspapirer vil ikke bli returnert!

Ihht off. lovens §25- andre ledd gjør vi oppmerksom på at opplysninger om søkeren kan bli gjort offentlige selv om søkeren har beordt om å ikke bli ført opp på søkerlista.

Søknadsfrist 24.06.2014 Utlyst dato 17.06.2014 Vårref 14/

Kontaktperson
Amund Bjørn Magne Eriksen, Rådmann, mobil: 41475690, amund.eriksen@hemnes.kommune.no
Rolf Fjellestad, Ass. rådmann, mobil: 97 09 93 38, rolf.fjellestad@hemnes.kommune.no

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Avslutning

- Oppsummering
- Er det noe kandidaten ønsker å legge til
- Har kandidaten noen spørsmål
- Informasjon om hva som skjer videre
- Kontaktperson/avtaler
- Positiv avslutning

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Planlegging

Kontaktetablering

Fri forklaring

Sondering

Avslutning

Evaluering

Evaluering

- Informasjonen som kom fram
- Gjennomføringen
- Fremtidig utnyttelse av informasjonen